

Nyírad

Nyírádi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől

8454 Nyírad, Szabadság u. 3.
Tel.: 88/235-001; 88/506-070; fax: 88/235-001
www.nyirad.hu; e-mail: hivatal@nyirad.hu

Szóc

Ügyiratszám: 347-3/2017.

Előterjesztő: Lovasi Erika jegyző
Előkészítette: Lovasi Erika jegyző
Némethné Vratnik Irén igazgatási ügyintéző

ELŐTERJESZTÉS Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2017. május 30-ai ülésére

Tárgy: A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok átfogó értékelése

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a helyi önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

1. A település demográfiai mutatói

Szóc község lakossága 2016. január 1-jei adatok alapján 461 fő volt.
A korosztály szerinti megoszlás az alábbiak szerint alakult:

Korcsoport	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
0-3	10	8	18
4-6	6	11	17
7-10	6	10	16
11-14	6	4	10
15-18	9	6	15
19-60	114	94	208
61-	68	109	177
Összesen:	219	242	461

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

2016. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma 30 fő volt. Elutasításra a tavalyi év során nem került sor.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek kor szerinti megoszlása 2016. december 31-én		
Korcsoport	Fő	Ebből tartósan beteg
0-6	9	0
7-14	7	0
15-18	2	0
19-	1	0
Összesen:	19	0

2016. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelemhatára a korábbi évekhez hasonlóan 37.050,- Ft, gyermekeit egyedülálló szülőként nevelő család esetében 39.900,- Ft volt.

A kérelmező családokra jellemző, hogy rossz anyagi körülmények között élnek. Sok esetben egyik vagy mindkét szülő munkanélküli, családjukban kettő vagy több gyermeket nevelnek. 8 családnál egyedül álló szülő neveli gyermekét/gyermekait. A gyermekeit egyedül nevelő szülők száma évről évre növekszik. A családokban jellemzően az egy főre jutó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj minimum (2016. évben 28.500,- Ft) összegének fele, illetve annál több, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában, ha a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában - a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott összegű - természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A támogatás esetenkénti összege 2016. évben 5.800,- Ft volt. Az önkormányzat 2016. évben összesen 284.200,- Ft értékű Erzsébet-utalványt osztott ki a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultaknak.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (pénzbeli ellátás)

A tárgyévben kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesített gyermekek száma 1 fő volt. Elutasításra a tavalyi év során nem került sor. A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra 37.620,- Ft-ot igényelt az önkormányzat a jogosultnak.

Egyéb pénzbeli vagy természetbeni juttatások

A 2016. évben a szülési támogatást kérők száma 2 fő volt. Az önkormányzat rendelete alapján a szülési támogatás összege gyermekenként 20.000,- Ft. 2016-ban szülési támogatás jogcímen 40.000,- Ft került kifizetésre.

A családban nevelkedő gyermek(ek)re tekintettel 9 család, 16 gyermeke részesült rendkívüli települési támogatásban. Elutasításra nem került sor. Az önkormányzat 78.000,- Ft-ot fizetett ki a jogosultaknak. Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 8/2016. (II.9.) határozatával 2016. február 7. napja és 2016. június 15. napja közötti időszakban átvállalta 1 gyermek kollégiumi elhelyezéséhez kapcsolódó étkezési térítési díjának fizetését. Az átvállalt térítési díj összege 17.094,- Ft volt.

Jövedelemhatártól és rászorultságtól függetlenül természetbeni ellátás formájában, beiskolázási és óvodáztatási támogatásban részesült 38 gyermek. A támogatásra 380.000,- Ft-ot fordított az önkormányzat, gyermekenként 10.000,- Ft-os Erzsébet-utalványt kaptak a jogosultak.

A 2016. évben az önkormányzat 55 fő 14 év alatti gyermek számára adott át Mikulás-csomagot összesen 55.000,- Ft értékben.

Gyermekétkeztetés

A Gyvt. rendelkezései alapján 2015. szeptember 1. napjától változtak a gyermekétkeztetés szabályai.

A megváltozott jogszabályi rendelkezés alapján kedvezményben részesülők adatai:

- 100 %-os kedvezményben részesülő bölcsődés és óvodáskorúak száma: 17
- 100 %-os kedvezményben részesülő tanulók száma (1-8 osztály): 9
- 50 %-os kedvezményben részesülő tanulók száma (1-8 osztály): 2

Szünidőben biztosított ingyenes gyermekétkeztetés

2016. január 1-jétől megváltoztak a szünidőben biztosított ingyenes gyermekétkeztetés szabályai. A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a

szülő/törvényes képviselő kérelmére a déli meleg fűtkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére ingyenesen biztosítja az őszi, téli, tavaszi tanítási szünetben; valamint a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon keresztül.

2016. évben szünidei gyermekétkeztetésben részesülők

megnevezés	tavaszi szünet	nyári szünet	őszi szünet	téli szünet
ellátottak száma	8	10	2	8
étkezési napok száma	3	55	3	7
elfogyasztott adagok száma	18	416	6	56

Az önkormányzat 2016. évben mindösszesen 592.000,- Ft-ot fordított gyermekétkeztetésre.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. 15. § (2) bek. a) pontjában megfogalmazott gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat Nyírad Község Önkormányzata által működtetett intézmény a Nyírádi Szociális Segítő Központ által biztosítja. 2016. évben a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait Illés Olga, majd Kiss Zsuzsanna Erzsébet látta el.

Az Országgyűlés 2015. július 6-i ülésén elfogadta az egyes szociális gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvényt. Az elfogadott törvény értelmében a családsegítés vonatkozásában csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet 2016. január 1-jétől települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ kötelező önkormányzati feladatként jött létre. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása már nem lakosságszámhoz kötött, hanem minden esetben biztosítani kell az önkormányzatnak. A települési önkormányzatok feladatkörében maradt a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetén a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A települési önkormányzatoknak 2015. október 31-éig felül kellett vizsgálniuk a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződéseket. A települési önkormányzatoknak 2015. november 30-ig kellett dönteniük a feladatellátás új rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról, és ezen időpontig kérelmezniük kellett a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítását. A fentiek értelmében 2016. január 1. napjától a Nyírádi Szociális Segítő Központ látja el a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait Szóc községben is.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében:

1. segítséget nyújt a gyermek vagy szülője (törvényes képviselője) kérelmének előterjesztéséhez
2. szükség esetén kezdeményezi a támogatás megállapítását, az ellátás igénybevételét a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál, szolgáltatónál
3. a gyermeket, illetve a szülőt (törvényes képviselőt) felkészíti a támogatás célszerű felhasználására.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok részletes értékelése

A gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételének döntő mértékben önkéntességen kellene alapulnia, de a kapcsolatfelvételnek ezt a módját nem választotta gyermek a 2016. évben. Továbbra is a leggyakoribb kapcsolat-felvételi mód a jelzőrendszer által küldött.

Fontosnak tartom a jelzőrendszer gyors és precíz működését. Ebbe beleírtam az óvoda-, iskola ifjúságvédelmi felelősét, a védőnőt, a háziorvost és a családgondozót. Szeretném kihangsúlyozni, hogy nincs hatékonysági mutató a gyermekjóléti szolgáltatásokra vonatkozóan. Szükségességét viszont azzal indoklom, hogy létjogosultsága már attól van, ha akár egy gyermek esetében is megtudtuk hosszabbítani a családban tartásának az időtartamát.

A családgondozó által tapasztalt leggyakoribb problémák: tankötelezettség teljesítésének elmulasztása, magatartási problémák, önfegyelem, munkafegyelem hiánya, gyenge tanulmányi teljesítmény, diákok körében elterjedt dohányzás, alkoholfogyasztás, energiatartalék fogyasztás, szülői kontroll hiánya, következetlenség a szülői nevelésben, gyermekelhanyagolás, fizetési nehézségek az étkezési díjaknál, a szülői együttműködés hiánya, szülők és gyermekek közti mély konfliktusok.

Az egyik meghatározó problémacsoport a súlyos magatartási problémák jelenléte, melyhez nagyon sokszor társul a szülői együttműködés hiánya. Egyre gyakrabban fordul elő az agresszív tanulói magatartás verbális, metakommunikatív és fizikai formája, mely a társakkal és a pedagógusokkal szemben is kifejeződik. A válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás körüli bonyodalmak is egyre gyakrabban fordulnak elő.

A gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége

Ssz.	Megnevezés	Gondozott gyerekek és családjaik száma								
		gyerekek száma				családjaik száma				
		2013.	2014.	2015.	2016.	2013.	2014.	2015.	2016.	
1.	Gondozási esetek összesen (2-4. sor)	23	15	15	9	8	6	7	4	
2.	Ebből Alapellátásban történő gondozás	22	13	13	7	7	5	6	4	
3.		védelembe vétel	1	2	2	2	1	1	1	1
4.		utógondozás	0	0	0	0	0	0	0	0

Az alapellátásban történő gondozás történhet önkéntes igénybevétellel a családtag részéről, vagy jelzés esetén a családgondozó felveszi a kapcsolatot a családdal. Ha a család elfogadja a segítséget, elindul a családgondozás. Ez a családgondozás akár több évig is eltarthat és bizonyos esetekben akár heti többszöri látogatás is szükséges a családgondozó részéről.

A gyermekvédelmi intézkedések alkalmazása során is be kell tartani a fokozatosságot. Fő szabályként hatósági intézkedés akkor alkalmazható, ha az alapellátás nem vezetett eredményre. Előfordulhatnak, azonban rendkívüli helyzetek, melyek halasztást nem tűrően teszik szükségessé a hatósági intézkedést.

A jelzőrendszer hatékonyságát igazolja azzal, hogy nem a kialakult súlyos problémával kell rögtön szembesülni, hanem már a probléma kialakulásakor alapellátás keretén belül lehet intézkedni.

2016. évben 1 családban (2 gyermek) védelembe vételére került sor. A gyermek védelembe vétele meg is szűnt lakhelyváltozás miatt. Ideiglenes hatályú elhelyezésére, átmeneti nevelésbe vételre 2016. évben nem került sor.

A jelzőrendszer hatékonyságát igazolja azzal, hogy nem a kialakult súlyos problémával kell rögtön szembesülni, hanem már a probléma kialakulásakor alapellátás keretén belül lehet intézkedni.

A család-és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma 2016-ban

Ssz.	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők száma
1.	Információnyújtások	208	18
2.	Egyéb hivatalos ügyek intézésében való közreműködések	132	17
3.	Tanácsadások	18	9
4.	Közvetítések más alapoktatási és egészségügyi stb. szolgáltatásba	20	7
5.	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	1	4
6.	Eset- megbeszélések	Esetmegbeszélések	9
7.		Jelzőrendszeri találkozók	12
8.	Összesen (1-7. sor összege)	400	55

Az adatok közül kiemelkedő az információnyújtás, mely az egyén élethelyzetéhez igényelt/felajánlott segítségnyújtás. A szociális problémák megfogalmazására, a szociális ellátások és szolgáltatások igénybevételi feltételeinek a megismertetésére, valamint a szociális ellátások, szolgáltatások közvetlen elérhetőségére vonatkozó információadásra irányul. Az információnyújtás minden esetben egyéni, közvetlenül az egyén (vagy környezete) szociális problémájának megismerésére épül, az adott élethelyzet megoldásához ad segítséget, annak érdekében, hogy elháruljanak azok az akadályok, amelyek az álláskeresést egyéni, családi, vagy életviteli problémák miatt nehezítik.

2016. évben az információnyújtások, hivatalos ügyek intézése és tanácsadások együttes száma a szakmai tevékenységek 80%-át tesz ki. Ezek mindegyike az alapos szakmai ismereten kívül megfelelő empátikus készséget is feltételez. Az esetek száma igazolja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatellátása megfelelő személy vezetésével, és megfelelő, szakképesítéssel rendelkező családgondozóval történik.

A legjellemzőbb problémák továbbra is: anyagi, megélhetési gondok, családi konfliktusok, szülők vagy a család életvitele, gyermeknevelési problémák, szülői elhanyagolás, gyermek magatartászavara, beilleszkedési nehézsége.

Utógondozás

Utógondozásra az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után kerülhet sor, amikor is a gyámhivatal elrendeli a gyermek utógondozását. Célja, hogy elősegítse a gyermek családi környezetbe való visszailleszkedését.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés

A gyermekvédelem helyi szereplőinek számára alapvető követelmény a közös cél felismerése és tudatosítása, vagyis a rendszerben való gondolkodás. Az elmúlt évek során sikerült kiépíteni egy jól működő, hatékony jelzőrendszert, mely képes felderíteni, jelezni az észlelt problémát, illetve képes megoldási alternatívákat javasolni, valamint szükség esetén eljárást kezdeményezni az illetékes hatóságoknál. A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyekkel és intézményekkel való szoros együttműködés alapja, hogy közös érdekek mentén, közös célok kitűzésével végezzük feladatainkat.

A gyermekek napközbeni ellátásának, átmeneti gondozásának biztosítása

A gyermekek átmeneti gondozását az önkormányzat a Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Társulás tagjaként a társult községek önkormányzataival közösen szervezi meg, melynek keretében helyettes szülői ellátást biztosít. Az ellátást biztosító intézmény az ajkai Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (8400 Ajka, Móra Ferenc u. 7.).

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet alapján a Nyirádi Szociális Segítő Központ család- és gyermekjóléti szolgáltató tevékenysége tekintetében hatósági ellenőrzést végzett. Az ellenőrzés módja helyszíni bejárás volt, dokumentumvizsgálattal. Az ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy az engedélyes a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e, különös tekintettel a személyi feltételek teljesülésének vizsgálatára. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás működését, szakmai munkáját, szakmai programját a Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelőnek találta. Hiányosságot az ellenőrzés során nem tárt fel.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

Ahhoz, hogy javítani tudjunk a gyermekek helyzetén a szülők aktív közreműködése és a változás akarása szükséges. Ennek érdekében meg kell nyerni a szülőket és tudatosítani kell bennük, hogy együttes erővel bármilyen helyzetre lehet megoldást találni, de ennek érdekében bizalomra, nyitottságra van szükség.

Aki a problémát már a kialakulásának idején észleli, és jelzi, az segíti a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a gyámhatóságot abban, hogy a megoldás érdekében a leghatékonyabb intézkedést tegyék. A megfelelő együttműködés és tájékoztatás alapján a veszélyeztetések felszínre kerülése, a szükséges eljárás lefolytatása eredményezheti, hogy a gyermeket nem kell kiemelni a családból, továbbá, hogy a gyermekek helyzete javuljon.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében

- a jövőben minél több ingyenes szabadidős programokat kell szervezni a nehéz helyzetben élő gyermekek részére;
- nyomon kell kísérni a gyermekek és fiatalok szabadidős tevékenységeit;
- kamaszoknak délutáni, esti foglaltságok szervezése, meglévő programok kibővítése;
- célzott felvilágosító előadások szervezése, konfliktuskezelési technikák elsajátítása;
- a gyermekek, családok helyzetét javító pályázatok folyamatos figyelése, a bennük való részvétel;
- a családok, szülők, gyermekek figyelmének fokozott felhívása a tanulás, önképzés fontosságára, iskolai tanulmányok sikeres befejezésének fontosságára;
- rendszeres kapcsolattartás a jelzőrendszer szereplői között, a távolságtartó szülőkkel bizalomépítő beszélgetések szervezése;
- a szülők tájékoztatása a lehetőségekről, jogszabályi változásokról;
- a szülők ösztönzése a megfelelő pénzbeosztásra, gazdálkodásra.

6. A bűnmegelőzési program

Szóc Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 17/2009. (III.20.) számú határozatával fogadta el Szóc Község Önkormányzatának bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióját. A koncepció célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása, majd - konkrét helyzetelemzés alapján - a megvalósítandó azonnali, rövid-, közép- és hosszú távú célok, illetve prioritások kijelölése, - a lehetőségeket feltárva - a végrehajtás módjának meghatározása, a fejlesztés folyamatos biztosításával pedig az életminőséget javító közbiztonság megteremtése.

A települési bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció felülvizsgálata és módosítása folyamatban van.

Fiatalkorú bűnelkövetés

Gyermek és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértésről és bűncselekményről 2016. évben nem érkezett jelzés.

A bűncselekmények elkövetésének korábbiakban feltárt okai:

- a szabadidő eltöltésének pozitív alternatíváit nem veszik igénybe;
- a szülők nevelési módszerei nem hatékonyak;
- a szülő nem fordít megfelelő figyelmet a gyermekre, nem ismeri baráti társaságát, szabadidejének eltöltését;
- a kortársak motivációja, negatív hatása;
- a párkapcsolati problémák elvonják a figyelmet a gyermekről;
- a család rossz anyagi, szociális helyzete; szülők munkanélkülisége, élettelve;
- a szülők által közvetített nevelési elvek, erkölcsi értékek nem érvényesülnek, mert a gyermekek egyre több időt töltenek távol a családtól (iskola, szakkör, edzés, nem kontrolált, szülői felügyelet nélküli szabadidő eltöltés).

Az Ajkai Rendőrkapitányság tájékoztatója szerint a fiatalkorúakra jellemző a szóváltást követő bántalmazás, melyet leginkább az iskola területén és az iskolához tartozó kollégiumban követnek el. A bántalmazás során egymást a földre rántják, ott többször ököllel megütik és megrúgják. Nem gondolva arra, hogy akár maradandó sérülést is okozhatnak társuknak. Több alkalommal indult eljárás szórakozó helyen történt bántalmazás, valamint parkolóban álló személygépkocsi rongálása miatt.

A gyermekkorúakra leginkább az iskolai verekedés a jellemző. Ők elsősorban lökdösik egymást, a bántalmazás enyhébb formáját választják. Felsőbb éves diákok az alsóbb éveseket terrorizálják.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata olyan szabadidős programok szervezése, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve amelyek megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézségeket okozna.

Az önkormányzat egész évben rendszeresen szervezett szabadidős programokat a gyermekek számára. Ilyen szabadidős programok voltak :

- Húsvéti, illetve Karácsonyi kézműves foglalkozás,
- a Gyermeknap;
- Mikulás ünnepség;
- Karácsonyi ünnepség.

Kérem az átfogó értékelés megtárgyalását és elfogadását.

Szóc, 2017. május 19.

Tisztelettel:

Lovasi Erika
Lovasi Erika
jegyző